

České řídicí systémy na třetině jaderných elektráren v Evropě

Se znovuotevřením dostavby jaderných bloků u nás a možností zapojení českých firem do tendru se často skloňuje otázka, do jaké míry Česká republika disponuje jaderným know-how. „České firmy mají v oblasti jaderného průmyslu co nabídnout. Patří mezi evropské lídry v inženýringu, výrobě a servisu jaderného zařízení,“ říká Ivo Tichý, člen představenstva společnosti ZAT a. s.

Jak je těžké uspět v mezinárodních tendrech v dodávkách systémů, které řídí chod jaderné elektrárny?

Jednoduchá otázka, na kterou není stručná odpověď. Obecně lze říci, že musíte disponovat směsicí faktorů a know-how. Máme čtyřicetileté zkušenosti s dodávkami a servisem do jaderných elektráren, zároveň nabízíme jeden z nejmodernějších řídicích systémů na trhu postavený na moderní součástkové základně, který splňuje maximální požadavky na vysokou bezpečnost, spolehlivost a dlouhou životnost.

Každá jaderná elektrárna je originál, ať už v rámci rekonstrukce, či výstavby. Díky vlastnímu zázemí máme inženýring projektů včetně vývoje řídicích systémů pevně v ruce, umíme rychle reagovat na potřeby zákazníka a přizpůsobit řídicí systém jeho požadavkům.

Jak je to se znalostí legislativy?

Znalost legislativy daného státu a splnění tvrdých mezinárodních předpisů je zásadní. ZAT například uspěl v obou posledních tendrech na dodávku řídicích systémů na rekonstrukci i výstavbu jaderných elektráren ve Finsku. Přítom jsou podle generálního ředitele společnosti Fennovoima, která realizuje výstavbu nové jaderné elektrárny Hanhikivi, finské bezpečnostní předpisy v oblasti jaderné energetiky jedny z nejpřísnějších na světě.

Jak si stojíte, jako česká firma, z pohledu jaderných zakázek v Evropě i ve světě?

IVO TICHÝ
ČLEN PŘEDSTAVENSTVA
SPOLEČNOSTI ZAT A. S.

Máme celkem dobré skóre. Naše systémy a know-how jsou nasazeny na 10 procentech jaderných elektráren ve světě a 30 procentech v Evropské unii. Řadíme se tak mezi přední dodavatele jaderných technologií ve světě. Vyvíjíme, vyrábíme a nasazujeme řídicí systémy jak pro velké jaderné reaktory typu VVER 440, VVER 1000 a VVER 1200, tak pro malé a výzkumné reaktory a související jaderné technologie. Také obě jaderné elektrárny u nás i na Slovensku jsou řízeny českým řídicím systémem. Aktuálně máme rozpracované zakázky ve Francii, Finsku, Arménii, v Maďarsku, na Slovensku i v České republice.

Co vše jste jako česká firma schopni na jaderné elektrárně řídit?

V podstatě celou jadernou elektrárnu. Naše systémy řídí téměř ze 100 procent například Jadernou elektrárnu Dukovany. Od roku 2011 nasazujeme už čtvrtou generaci našeho řídicího systému SandRA, což je zkratka Safe and Reliable Automation.

Jde o moderní systém třídy Distributed Control System navržený pro náročná průmyslová odvětví vyžadující vysokou spolehlivost a dlouhou dobu života řídicího systému. Pokud si představíte, že má řídicí systém životnost okolo 20 let, může tyto dodávky realizovat pouze technologicky vyspělá firma se stabilním a dlouhodobým zázemím na trhu. Na jaderné elektrárny, stejně jako na tepelné či vodní, dodáváme jak komplexní, tak dílčí řešení.

Nemáme však ambice jen v oblasti dodávek pro velké bloky, chceme se také účastnit projektů výstavby malých modulárních reaktorů nejenom v Evropě. Máme zkušenosti s vývojem a nasazením technologií i pro malé jaderné reaktory, například v dodávkách pro výzkumný reaktor VR-15 v Centru výzkumu Řež nebo pro malý experimentální jaderný reaktor v Brazílii. Jsme také připraveni dodávat naše řídicí systémy už při vývoji technologií. Ostatně, ZAT se nepřímo podílí i na vývoji jaderného reaktoru čtvrté generace.

